

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

протокол вченої ради

ПНПУ імені В. Г. Короленка

№ 15 від «15» 06 2024 р.

Голова вченої ради Марина ГРИНЬОВА

вводиться в дію з «15» 06 2024 р.

наказ № 15 від «15» 06 2024 р.

Ректор Марина ГРИНЬОВА

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок та умови обрання студентами
вибіркових навчальних дисциплін у Полтавському національному
педагогічному університеті імені В. Г. Короленка

Полтава – 2024

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок та умови обрання студентами вибірових навчальних дисциплін у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка (далі – Положення) розроблено з метою конкретизації та регулювання процедури формування переліку вибірових навчальних дисциплін, їх обрання та подальшого вивчення студентами першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти, а також у ньому задекларовано основні вимоги до реалізації студентом права вибору відповідно до пункту 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 зі змінами.

1.2. Положення ґрунтується на засадах студентоцентрованого підходу і вільного творчого навчання, що гарантує здобувачам вищої освіти побудову індивідуальної освітньої траєкторії з урахуванням власного потенціалу, особистісного росту й професійних інтересів.

1.3. Обсяг вибірових компонентів освітньої програми з будь-якої спеціальності/освітньої програми становить не менше 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня вищої освіти.

1.4. Вибіркові навчальні дисципліни (ВНД) – це освітні компоненти, які пропонують кафедри університету з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб студентів, є одним із способів побудови індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, посилення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці, сприяння академічній мобільності студента та його власним інтересам, здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями / освітніми програмами, що визначають характер майбутньої діяльності, дають можливість опановувати сертифікатні освітні програми / додаткові спеціалізації за вибором студента.

II. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВИБОРУ СТУДЕНТАМИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Вибір НД освітньої програми здійснюється студентом під час формування індивідуального навчального плану. Індивідуальний навчальний план студента заповнюється на кожен навчальний рік на підставі робочого навчального плану спеціальності/освітньої програми і включає всі обрані студентом обов'язкові та вибіркові навчальні дисципліни з дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки фахівця певного рівня вищої освіти, з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за певною спеціальністю/освітньою програмою.

2.2. Відповідно до сформованої мети здобувач вищої освіти може реалізувати свій вибір шляхом:

- вибору професійно-орієнтованого (профільного) блоку дисциплін (*програма major*), який включає переважно фахові дисципліни, що визначають підготовку студента в межах обраної освітньої програми, і спрямований на поліпшення здатності студента до майбутнього працевлаштування. Блок програми *major* може визначатися освітньою програмою спеціальності як варіативна опція набуття (у разі обрання здобувачем) певних програмних компетентностей і результатів навчання, що **не передбачають** присвоєння додаткової кваліфікації;
- вибору додаткової спеціалізації за вибором студента (ДСВС) – зафіксованого в освітній програмі та навчальному плані блоку дисциплін, що визначають спеціалізовану підготовку студента. ДСВС визначається освітньою програмою спеціальності як варіативна опція набуття (у разі обрання здобувачем такого блоку) певних програмних компетентностей і результатів навчання, що **передбачають** присвоєння додаткової кваліфікації. При цьому розробники ОП повинні передбачити також інші варіанти обрання ВНД, забезпечити

альтернативність. Досягнення передбачених блоком результатів навчання на визначеному рівні може бути підставою для рішення екзаменаційної комісії з атестації про присвоєння студенту додаткової кваліфікації, про що видається відповідний документ установленого зразка;

- вибору сертифікатної освітньої програми (СОП) – фіксованого блоку дисциплін (*програма minor*), що визначає спеціалізовану непрофільну підготовку студента та дає можливість отримати поглиблені знання і здобути ефективні практичні навички в певних сферах діяльності. Успішне опанування СОП засвідчується сертифікатом установленого зразка;
- вибору дисциплін із переліку (каталогу) дисциплін за вибором із урахуванням власних потреб та інтересів майбутньої діяльності;
- вибору дисциплін із блоку обов'язкових навчальних дисциплін іншої освітньої програми;
- вибору навчальних дисциплін в іншому закладі вищої освіти за умов реалізації студентом права на академічну мобільність.

2.3. Студенти мають право обирати ВНД на весь період навчання / на навчальний рік / змішано.

2.4. Кількість та обсяг ВНД для конкретного семестру передбачається освітньою програмою та/або навчальним планом спеціальності/освітньої програми.

Особливим видом ВНД є практики, які можуть пропонуватися студентам, як правило, дуальної форми здобуття освіти з метою підвищення рівня практичної підготовки в умовах реалій виробничих процесів у підприємствах/організаціях/установах.

2.5. Студент має право обирати будь-яку дисципліну, що запропонована на вибір викладачами / кафедрою / факультетом університету / установою- партнером за програмою академічної мобільності незалежно від спеціальності / освітньої програми / рівня вищої освіти / структурного

підрозділу, який забезпечує її викладання (з можливими обмеженнями організаційного характеру та передумов вивчення). Вибір навчальної дисципліни з іншого рівня вищої освіти має бути погоджений із деканом відповідного факультету / директором навчально-наукового інституту.

Вивчення усіх форм ВНД, визначених у п. 2.2 цього Положення, додатково здобувачами вищої освіти не оплачується.

2.6. Викладання ВНД студентів можуть здійснювати всі кафедри університету за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності оперативно задовольнити потреби здобувачів вищої освіти для реалізації ними індивідуальної освітньої траєкторії навчання.

2.7. На основі витягів із протоколів засідань кафедр із пропонованими ВНД вчена рада відповідного факультету формує і затверджує перелік (каталог) дисциплін за вибором / СОП.

2.8. Затверджений перелік (каталог) курсів / СОП, описи до них (Додаток 2) розміщуються для ознайомлення студентів на веб-сайті університету не пізніше 1 травня.

Для спеціальностей/освітніх програм, за якими вивчення ВНД заплановано *на першому році* навчання, перелік (каталог) курсів / СОП розміщуються для ознайомлення студентів на веб-сайті університету не пізніше 1 серпня. Факультети / навчально-наукові інститути, приймальна комісія та кафедри можуть організовувати проведення оглядових лекцій та презентацій ВНД / СОП, розміщувати відповідні матеріали на власних веб-сторінках.

2.9. Навчально-методичний відділ університету спільно з деканатами факультетів / директоратами навчально-наукових інститутів здійснює опрацювання каталогів ВНД та забезпечує імпорт каталогів до АСУ «Деканат» для організації електронного голосування.

2.10. Обрання програм *major* / ДСВС / СОП (окрім дисциплін з каталогів) здійснюється студентом шляхом подання не пізніше 15 травня до деканату відповідного факультету / директорату ННІ письмової заяви на їх

опанування (у випадку дистанційного подання – заява, написана власноруч в електронному форматі).

Для студентів, які навчаються за освітніми програмами, де вільний вибір заплановано в першому навчальному році, обрання програм major / дисциплін з каталогів / ДСВС / СОП здійснюється під час подачі оригіналів документів для зарахування на навчання в приймальній комісії університету шляхом подання письмової заяви на їх опанування (у випадку дистанційного подання – заява, написана власноруч в електронному форматі). Для цього представники приймальної комісії, деканати/директорати та представники кафедр здійснюють інформування вступників про можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії, зміст та наповнення каталогів ДЗВ / переліків СОП / ДСВС / програм major тощо.

2.11. Студенти невступних курсів, які виявили бажання обрати ВНД із пропонованого каталогу ДЗВ, здійснюють голосування в персональних електронних кабінетах студентів АСУ «Деканат». Персональний логін та пароль для входу в кабінет студента можна отримати в деканаті факультету / директораті навчально-наукового інституту.

Процедура вільного вибору дисципліни із використанням персональних електронних кабінетів може передбачати декілька етапів (хвиль, турів) голосувань, які мають завершитися не пізніше 31 травня, про що інформують студентів куратори академічних груп, деканати/директорати та навчально-методичний відділ університету офіційними каналами зв'язку.

Після остаточного голосування в електронному кабінеті вибіркові дисципліни заміні підлягають лише у виняткових випадках, передбачених відповідними нормативними документами.

У разі виникнення технічних проблем із входом в особистий кабінет студенти мають право звернутися за допомогою до деканату факультету / директорату навчально-наукового інституту, інформаційно-обчислювального центру.

Контроль за дотриманням права студента на обрання ВНД покладається на

навчально-методичний відділ та адміністрацію університету.

2.12. Студент, який з поважної причини (хвороба, обставини непереборної сили, академічна мобільність тощо) не визначився зі своїм вибором у персональному електронному кабінеті, має право здійснити його протягом першого робочого тижня після того, як з'явився на навчання шляхом подання письмової заяви на опанування ВНД (у випадку дистанційного подання – заяви, написаної власноруч в електронному форматі).

Студент, який не скористався правом вибору без поважної причини, буде розподілений деканатом/директоратом на вивчення ВНД із урахуванням сформованих потоків/збірних груп.

2.13. Студенти заочної форми навчання здійснюють вибір ВНД у загальному порядку: або під час загального голосування (в тому числі в персональних електронних кабінетах за дисципліни з каталогів), або у ході заліково-екзаменаційних сесій шляхом подання письмових заяв (у випадку дистанційного подання – заяви, написаної власноруч в електронному форматі).

2.14. На кожен навчальний рік мінімально необхідна кількість студентів у групі з вивчення вибіркової дисципліни коригується наказом ректора. Університет може застосовувати диференційований підхід до визначення мінімально необхідної кількості студентів у групі з вивчення вибіркової дисципліни, зокрема в каталогах передбачати ВНД загального спрямування, галузевого/міжгалузевого, за профілем факультету, професійного спрямування тощо.

2.15. У тому разі, якщо для вивчення окремої ВНД не записалася мінімально необхідна кількість студентів, деканат факультету / директорат ННІ доводить до відома студентів перелік дисциплін, що не будуть викладатися або не проходять у наступний етап електронного голосування. Після цього студент повинен обрати іншу дисципліну, де вже є або може сформуватися кількісно достатня група студентів.

2.16. Деканат факультету / директорат ННІ у двотижневий термін з дати завершення голосування за письмовими заявами готує службову записку декана відповідного факультету / директора ННІ про обрані програми мажор /

ДСВС / СОП і передає його до навчально-методичного відділу для створення проєкту наказу ректора.

Навчально-методичний відділ у двотижневий термін з дати завершення голосування студентів у персональних електронних кабінетах, на основі згенерованих звітів АСУ «Деканат» готує службову записку на ім'я ректора університету для створення проєкту наказу.

2.17. Факт обрання студентами ВНД як за письмовими заявами, так і за результатами електронного голосування затверджується наказом ректора. Після оприлюднення наказу ректора обрані дисципліни вносяться до робочих навчальних планів спеціальностей, визначаючи навчальне навантаження кафедр (викладачів), та до індивідуальних навчальних планів студентів.

2.18. Зміна студентом з об'єктивних причин свого вибору після його затвердження можлива лише за дозволом ректора. Заява студента на внесення змін до вибіркового складника навчального плану подається до початку навчального року за умови, що студент не розпочав опанування вибіркової навчальної дисципліни. Внесені зміни не мають порушувати встановлені в університеті вимоги щодо мінімальної кількості студентів для формування груп на вивчення ВНД. Зміни, внесені до індивідуального навчального плану студента, затверджує декан факультету / директор ННІ.

Самочинна відмова від вибіркової дисципліни тягне за собою академічну заборгованість.

Не допускається зміна обраних дисциплін (блоків дисциплін) після початку навчального семестру, у якому вони викладаються.

Внесення в індивідуальний навчальний план студента додаткових навчальних дисциплін без погодження декана/директора ННІ не має юридичної сили.

2.19. У разі поновлення, переведення, допуску до занять після завершення академічної відпуски (перерви у навчанні) за письмовою заявою студента і згодою гаранта можливе перезарахування ВНД за рахунок фактично вивчених дисциплін, що не дублюють зміст ВНД на обраній освітній програмі.

2.20. Письмові заяви студентів щодо програм major / ДСВС / СОП, включених у встановленому порядку до індивідуальних навчальних планів студента, зберігаються в деканаті відповідного факультету / директораті ННІ впродовж одного року, як і результати електронного голосування в системі АСУ «Деканат».

2.21. Координація роботи із процедури вибору здобувачами ВНД покладається на заступників деканів із навчальної роботи та кураторів академічних груп.

2.22. Декан факультету / директор ННІ на основі витягу із протоколу засідання відповідної кафедри своїм розпорядженням може дозволити студентам-учасникам програм академічної мобільності зараховувати ВНД, які прослухані в іншому університеті-партнері, але не передбачені освітньою програмою відповідної спеціальності в університеті.

ІІІ. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1. Положення вводиться в дію з моменту його затвердження вченою радою університету.

3.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться та затверджуються вченою радою університету в тому ж порядку, що й саме Положення.

3.3. Контроль за дотриманням вимог Положення покладається на деканати факультетів / директорати ННІ, завідувачів випускових кафедр, навчально-методичний відділ університету.

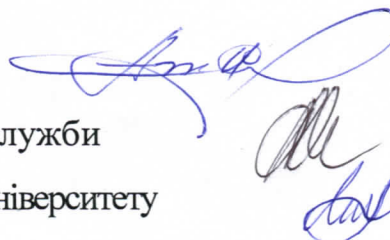
Укладач: Дмитро ЛОБОДА.

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор

Начальник юридичної служби

Голова студентської ради університету

Олексій ГУРА

Марія КОНЮШЕНКО

Анна КОВАЛЬЧУК

[ПОСТЕР СЕРТИФІКАТНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ]¹

¹ Постер СОП – візитівка програми тіпог, рекламний плакат формату А4, що використовується для презентації серед здобувачів вищої освіти. Оформлюється українською або за потребою іноземною мовою в книжковій або альбомній орієнтації. Постер, окрім візуального контенту, повинен містити:

- реквізити ПНПУ імені В. Г. Короленка, назву факультету/ІНІ, кафедри та їх атрибутику (герби, логотипи тощо);
- заголовок (назва СОП повинна увиразнювати її ідентифікацію та спрямування, вказувати на певну сферу діяльності, яка потребує відповідних поглиблених знань і компетентностей);
- потенційну аудиторію (здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / другого (магістерського) рівня вищої освіти тощо);
- інформацію про загальний обсяг у кредитах ЄКТС (годинах).

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

протокол вченої ради

ПНПУ імені В. Г. Короленка

№ ____ від «__» _____ 202_ р.

Голова вченої ради _____ Марина ГРИНЬОВА

вводиться в дію з «__» _____ 202_ р.

наказ № ____ від «__» _____ 202_ р.

Ректор _____ Марина ГРИНЬОВА

СЕРТИФІКАТНА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

«_____»

для вибору здобувачами вищої освіти ПНПУ імені В. Г. Короленка
вибіркових навчальних дисциплін

СЕРТИФІКАТНА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

« _____ »

Профіль СОП:

Рівень вищої освіти:

Мета:

Обмеження щодо галузей знань / спеціальностей / освітніх програм:

Обмеження щодо форм здобуття освіти: денна (дуальна)...

Мова викладання: українська.

Загальний обсяг СОП – __ кредитів ЄКТС (_____ год.)

Програмні компетентності:

ПК 1.

ПК 2.

ПК 3.

ПК 4.

ПК 5.

ПК 6.

...

Програмні результати навчання СОП:

ПРН СОП 1.

ПРН СОП 2.

ПРН СОП 3.

ПРН СОП 4.

ПРН СОП 5.

ПРН СОП 6.

ПРН СОП 7.

ПРН СОП 8.

...

Вимоги до випуску: успішне опанування усіх освітніх компонентів програми.
По закінченню СОП студент отримує відповідний сертифікат.

Курси, прослухані в рамках СОП, зараховуються як вибіркові навчальні дисципліни.

В.14									
В.15									
Всього									

Керівник СОП

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

ПОГОДЖЕНО:
Завідувач кафедри

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Декан факультету/ННІ

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

« »

	B.01	B.02	B.03	B.04	B.05	B.06	B.07	B.08	B.09	B.10	...
ПК 1.			+	+	+	+	+	+			+
ПК 2.						+		+		+	+
ПК 3.			+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПК 4.	+										+
ПК 5.		+									+
ПК 6.				+				+	+	+	+
...							+	+	+	+	+
				+	+	+	+	+	+	+	+

« »

[illegible]

Опис навчальної дисципліни «_____»
ПБ, науковий ступінь, вчене звання: _____

Кафедра: _____

Факультет/ННІ: _____

Назва освітньої (освітніх) програми (програм), для якої (яких) пропонується НД:	Мета:
Рівень вищої освіти:	
Семестр: Статус НД: вибіркова Кількість кредитів/годин: Види індивідуальних завдань:	Попередні умови, необхідні для вивчення дисципліни:
	Очікувані результати навчання(ПРН СОП): -
Мова викладання: українська	
Вид підсумкового контролю: залік	
Теми аудиторних занять та самостійної роботи: Тема 1. Тема 2. Тема 3. ...	
Форми і методи навчання:	
Система оцінювання: - методи оцінювання: - критерії оцінювання (за видами робіт):	

Сума балів, накопичених студентом у процесі вивчення навчальної дисципліни	Рівень досягнення студентом запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни
90-100	
89-75	
60-74	
35-59	
0-34	
Основні інформаційні джерела: 1. ... 2. ... 3. ... Електронні джерела: 1. ... 2. ... 3. ... Забезпечення:...	

Опис навчальної дисципліни «_____»

ПБ, науковий ступінь, вчене звання: _____

Кафедра: _____

Факультет/ННІ: _____

Назва освітньої (освітніх) програми (програм), для якої (яких) пропонується НД:	Мета:
Рівень вищої освіти:	
Семестр: Статус НД: вибіркова Кількість кредитів/годин: Види індивідуальних завдань:	Попередні умови, необхідні для вивчення дисципліни:
	Очікувані результати навчання(ПРН СОП): -
Мова викладання: українська	
Вид підсумкового контролю: залік	
Теми аудиторних занять та самостійної роботи: Тема 1. Тема 2. Тема 3. ...	
Форми і методи навчання:	

Система оцінювання: - методи оцінювання: - критерії оцінювання (за видами робіт):	
Сума балів, накопичених студентом у процесі вивчення навчальної дисципліни	Рівень досягнення студентом запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни
90-100	Студент демонструє високий рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, що засвідчують його безумовну готовність до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
89-75	Студент виявляє достатній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
60-74	Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати вивчення навчальної дисципліни
35-59	Ряд запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни відсутня. Рівень наявних результатів навчання є недостатнім є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
0-34	Результати навчання відсутні
4. ... 5. ... 6. ... 4. ... 5. ... 6. ... Основні інформаційні джерела: Електронні джерела:	
Забезпечення:...	

